

ZAČRTAJMO POT DO DOBREGA POČUTJA: AKTIVNOSTI OSEB PO AMPUTACIJI SPODNJEGA UDA *LET'S MAP THE PATH TO WELL-BEING: ACTIVITIES OF PERSONS AFTER LOWER LIMB AMPUTATION*

Zdenka Pihlar, dipl. del. ter., Agata Križnar, dipl. del. ter., Mojca Mikuletič, viš. del. ter.,
doc. dr. Gaj Vidmar, univ. dipl. psih., prim. dr. Metka Prešern-Štrukelj, dr. med.,
prof. dr. Helena Burger, dr. med.

Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije – Soča, Ljubljana

Ključne besede:

osebe po amputaciji, rehabilitacija, aktivnost

Key words:

persons after amputation, rehabilitation, activity

Uvod:

Osnovni namen rehabilitacije oseb po amputaciji spodnjega uda je, da posameznikom povrnemo funkcijo in funkcioniranje iz časa pred amputacijo. Namen študije je bil ugotoviti, katere aktivnosti želijo te osebe še naprej opravljati oziroma so za njih pomembne, kako ocenjujejo svojo izvedbo le-teh in zadovoljstvo z njo, ter v kolikšni meri ocenjevalni instrumenti, ki jih uporabljamo v rehabilitaciji, vključujejo te aktivnosti.

Metode:

Z lestvico funkcijske neodvisnosti (Functional Independence Measure – FIM) (1) in z vprašalnikom za ocenjevanje izvedbe pacientovih izbranih aktivnosti in njegovega zadovoljstva z izvedbo (Canadian Occupational Performance Measure – COPM) (2, 3) smo ocenili petdeset pacientov po amputaciji spodnjega uda, sprejetih na bolnišnično rehabilitacijo.

Rezultati:

Udeleženci raziskave so kot pet aktivnosti, ki so zanje najbolj pomembne, izbrali 13 različnih aktivnosti s področja skrbi za sebe, 25 aktivnosti s področja dela in produktivnosti ter 16 aktivnosti s področja prostega časa. FIM kot najbolj pogosto uporabljena lestvica za ocenjevanje v rehabilitaciji

zajema pogoste in pomembne aktivnosti, a še zdaleč ne vseh najpogostejših niti ne vseh najpomembnejših (tako za posameznika kot za skupino v povprečju).

Sklep:

Pacienti po amputaciji spodnjega uda si poleg hoje s prostezo želijo opravljati še številne druge aktivnosti. Naloga rehabilitacijskega tima je, da jim pri tem čim bolj pomaga. Vprašalnik COPM, s katerim prepoznamo in ovrednotimo zelene aktivnosti, ima zato pomembno vlogo v načrtovanju rehabilitacijske in delovno-terapevtske obravnave.

Literatura:

1. Granger CV, Hamilton BB. The Uniform Data System for Medical Rehabilitation report of first admissions for 1991. *Am J Phys Med Rehabil* 1993; 72(1): 33-8.
2. Canadian Association of occupational Therapists. Enabling occupation: an occupational therapy perspective. 2nd ed. Ottawa, Ontario: CAOT Publications ACE, 2002.
3. Law M, Baptist S, Carswell A, McColl MA, Polatajko H, Pollock N. Canadian Occupational Performance Measure. Ottawa, Ontario: CAOT Publications ACE, 2005.